

4. MAJ 2023 06:14

SKREVET AF: **FREDERIK THALBITZER**

Video: Vi finder den sti, der er bedst for både miljø og dyrevelfærd

Go Gris og den nye stald.mp4

LandbrugsAvisen

02:26

Nu skal der nye tal på miljøeffekten af forskellige typer stalde. Seges måler løs på ammoniakfordampning med mere ude i Go Gris' nye farestald.

Fordampningen af ammoniak skal i bund, og grisene skal have det så godt som muligt. Det er målet med Go' Gris' nye farestald, som er et forsøg på at finde den optimale løsning for miljø, dyrevelfærd og såmænd også økonomi.

Efterhånden har der gået grise i stalden i en del måneder, og folk hos Seges måler nøje på de mange faktorer, som staldens indretning kan have indflydelse på.

- Det varer selvfølgelig nogen tid, før der er data nok til at konkludere, hvad der er bedst, men i hvert fald min fornemmelse allerede nu, at der er færre brokgrise, når grisene forlader

farestalden, og også, at der er færre brokgrise senere, siger Mads Bie Mogensen.

[Klik her og se video om stalden](#)

MERE PLADS OG VELFÆRD

Grundlæggende er stien en opgradering af den stald, de byggede i 2012 med 20 centimeter ekstra på hver led.

Når man kigger ind i de fire sektioner i den nye stald til løsgående, diegivende søer, ser de helt ens ud. Der er fulddrænet gulv, så dyrene kan holde sig rene og tørre. Forskellene ligger under gulvet, forklarer Jonas Würtz, der er ansvarlig for sostalden.

INDRETNING

Den ene sektion er med helt traditionel med vakuum og fuld kumme under hele stien. Det er, så de kan sammenligne de øvrige sektioner med 'normalen'.

I en anden sektion er der en tragt under gulvet, de såkaldte space kit kassetter, så gylleoverfladen under gulvet er mindre end spaltearealet.

I en tredje sektion er der også fulddrænet gulv, men under gulvet er det opdelt i våd og tør kumme og linespil, der skraber gødningen ned i hovedkanalen.

Endelig er der en sektion med skrå kummer – altså mindre gylleoverflade – og linespil.

- Vi håber, at vi opnår en lavere emission med de forskellige systemer. Ellers må vi installere luftrensning for at få ammoniakfordampningen ned, men det kræver både energi og syre, supplerer Martin Mogensen.

Stalden er opført i samarbejde med Seges, der står for de konkrete målinger.

Go' Gris'

- 1.000 søer plus smågrise
- Løsgående søer hele vejen igennem
- 32.000 slagtegrise
- Bæredygtighedscertificeret, udleder 27 procent mindre CO2 end normstandarden
- 960 hektar med korn, raps, græsfrø og spinatfrø
- 10 ansatte plus de tre ejere
- Martin Mogensen, ansvarlig for planteavl

- Mads Bie Mogensen, ansvarlig for foderblanding og slagtegrise
- Jonas Würtz Midtgaard, ansvarlig for søer

Der har ikke været målt på de forskellige typer gulvindretninger siden 1990'erne, og alle beregninger i dag bygger på de gamle målinger. Forsøgsstalden med de forskellige sektioner hos Go Gris gør, at man kan sammenligne direkte, fordi de får samme foder, og alle andre rammer og forudsætninger er ens i de forskellige sektioner.

Det giver langt bedre forudsætninger end at sammenligne staldsystemer, som er på forskellige landbrug, som man ofte er nødt til.

HØJERE HYGIEJNE

Da det fulddrænede gulv holder stien tør, bliver grisene også mindre udsat for sygdomme og infektioner. Spaltegulvet er coated med gummi. Erfaringen er, at det er godt for smågrisene, der ikke slider klove og knæ på samme måde som ellers, når smågrisene patter hos soen. Soens patter nyder også godt af det blødere underlag.

- Det burde være godt for den generelle sundhed og medicinforbruget, siger Jonas Würtz.

Han har svært ved at sige, hvilken af de fire stityper han foretrækker, men han har bemærket, at luften er bedre, hvor de bruger space kit kassetter til at mindske gylleoverfladen.

- Jeg vil godt have nogle data og noget økonomi på det, før jeg afgør, hvad jeg foretrækker, siger han.

[Se video om den nye stald](#)

FAKTABOKS

- Med det årlige initiativ FremtidensLandmand ønsker vi at inspirere ved hylde nogle af de mange landmænd rundt om i landet, som tænker i nye, stærke forretningsmodeller og som arbejder målrettet med bæredygtighed, teknologi og/eller afsætning.
- Vi følger de tre vindere af FremtidensLandmand løbende et år efter kåringen.
- FremtidensLandmand er sponsoreret af Bridgestone, Jyske Bank, SAGRO, Yara og Agromek.